

Posjet školi Brod Moravice
i upoznavanje kulturno-povijesnih
spomenika zavičaja

3. razred OŠ dr. Branimira Markovića
i učiteljica Gordana Podobnik

Domaćin :
kombinirano odjeljenje 1.i 4. razreda
s učiteljicom Dijanom Arbanas

3. 12. 2014. god.

Radni doček u školi, smjestismo se u kutak za odmor



Nakon marende, zajednički krenuli na teren



Učiteljica Dijana priča o prošlosti Brod Moravica



Kratka povijest Brod Moravica

- Prvi je put ime mjesta zabilježeno u ispravi Bele IV., još 1260.g.
- Prva naselja u Gorskome kotaru nastaju već u 10. i 11. st. jer su tuda prolazili putovi prema moru. U 15. i 16. st. na šire područje Brod Moravica prodiru Turci pa dio stanovništva odlazi u Kranjsku.
- Kasnije su knezovi Zrinski i Frankopani, naseljavali svoja imanja došljacima iz Primorja, Bosne i drugih krajeva, a vraćaju se i potomci starosjedioca koji su pred Turcima izbjegli u Sloveniju.
- Iz tog burnog vremena, s kraja 16. st. potječe kula TURANJ koju je u Gornjim Moravicama dao izgraditi knez Zrinski za obranu od Turaka. Kula je sazidana od kamenih blokova, imala je tri etaže s puškarnicama i pokretnim drvenim stubama.
- U 19.st. kula Turanj preuređena je u zvonik, a 1944. teško je oštećena u zračnom napadu na mjesto. Kasnije je obnovljen zvonik, a 2005. g. i vanjski zidovi crkve.
- U 17. st. nastao je Pilj dak. To je visoki, kameni spomenik smješten na raskrižju putova između Moravica, Moravičkih Sela i Maklena. Neki povjesničari drže da je to sakralni znamen, a drugi da je služio kao dojavnica kojom su se prenosili signali o dolasku Turaka.

Ispred crkve sv. Nikole, u pozadini skulptura sveca



Slušamo o vremenu kada je crkva
sazidana, molimo u sebi jer ubrzo
će 6. 12., i pisma se već pišu.



U crkvi, pred crkvom



- Cijelo područje obiluje starim crkvicama. Ukupno je 12 crkava na brodmoravičkom području koje predstavljaju značajnu i bogatu kulturno-povijesnu baštinu.
- Crkva sv. Nikole najstarija je u Gorskom kotaru.
- Na pročelju crkve je uklesano : "Me seculo ab erectione qvarto devoti populi pietas restajednobrodna građevina s višestrukom apsidomuraverat 1834.", u prijevodu: "Mene (tj. crkvu) je četiri stoljeća poslije podignuća obnovila pobožnost puka."
- U crkvi su grobovi s nadgrobnim pločama iz 18. st., a nagađa se da su tu pokopani neki članovi porodice Zrinskih i Frankopana.
- Crkva Majke Božje Škapularske (Karmelske) u Moravičkim Selima prvi put se spominje 1633. godine.

Turanj

Kula Turanj

Turanj – jedan od najstarijih povijesnih objekata Gorskog kotara.

Naselje Brod Moravice prvi se put spominje u ispravi Bele IV. 1260. godine. Iako povjesničari tvrde da je isprava krivotvorena, pretpostavlja se da je naselje postojalo već tada.

Brodmoravički kraj bio je u posjedu knezova Frankopara čiji su kapelani stolovali u Ribarskom, današnjem Brodu na Kupi, pa su prema tome dobile ime Brod Moravice.

Brodmoravička župa osnovana je u 14.st. pa je jedna od najstarijih u Gorskom kotaru. 1434. izgrađena je crkva sv. Nikole koja je obnovljena 1834. te je na nju viklesan natpis: »Me seculo ab arectione quadro devoti populi pietas restauraverat 1834« (Mene crkvu prije četiri stoljeća poslije podignuća obnovila je pobožnost puka.) U crkvi se nalazi desetak nadgrobnih ploča iz 18.st. Pretpostavlja se da je u crkvi sahranjen i netko iz obitelji Zrinski.

Prilikom obnove crkve kula koja se uz nju nalazila preuređena je u zvonik. Kula Turanj ili Turn dao je krajem 16.st. sagraditi knez Juraj Zrinski za obranu ovog kraja od Turaka. O tome svjedoči dokument iz 1595.godine u kojem grof Juraj Zrinski traži od Ratnog vijeća u Grazu 15 trabanata (stražara) tj. vojnu postrojbu za kulu Turanj za sigurnost od upada Turaka od Lukovdola, pa rijekom Kupom uzvodno sve do Broda na Kupi i Čabra, tijekom 16. i 17.st.

U to vrijeme kula je služila kao komunikacijska točka za prijenos zvučnih i svjetlosnih signala (zvonom, rogom i luči) kako bi se iz smjera Ogulina prema Kupskoj dolini (Kostel grad U. Republici Sloveniji) dojavio iznadni prepad turskih uhlada i pljačkaša.

Tadašnji Turanj imao je tri etaže s skočenim puškaricama i pokretnim drvenim stubama koje su se u slučaju napada mogle ukloniti.

Danas je jedan od najstarijih povijesnih objekata u Gorskom kotaru, koji je Općina Brod Moravice obnovila 1999. godine.



OPĆINA BROD MORAVICE
Mjesto Turanj, Brod Moravice

OPĆINA BROD MORAVICE
Mjesto Turanj, Brod Moravice

Turanj- jedan od najstarijih povijesnih objekata Gorskog kotara



Turanj



Turanj, izložba fotografija brodmoravičkih crkvice



Debeli zidovi, puškarnice, izložci oružja



Učimo o pokućarcima



Kulturna baština

- Brod Moravice imaju i najstarije sačuvane kuće u Gorskome kotaru, kuću Delač, izgrađenu 1644. godine, te kuću Ožanić (1826.g.- zadnji slajd)
- Etno udruga za očuvanje moravičkih starina “ Turanj” pobrinula se za zaštitu kuće Delač od propadanja. Tako mi danas možemo učiti prošlost.

Kuća Delač



Kuća je izgrađena 1644. godine



- Vanjski zid bio od kamena jer je bio do ceste. Tom cestom nekada jurili konji, hodale vojske. Temelji kameni, stambeni dio od drva.

Kuća Delač



Kuća Delač



Ognjište, sušilo.....



Soba u kojoj se živjelo



Peć “na kahle” koja je grijala sobu,
ložila se vanjskoj prostoriji



Soba nekada



Soba u kojoj se živjelo



Sobičak s ormarom, putnom, torbom, opremom pokućaraca



Stari predmeti, stari alati, mašine...



Ognjište



- U sobičku se živjelo.
- Kuća imala dvije sobe. Ostali dio kuće hladan.
- Središnja prostorija bila je višenamjenska (ognjište, spremište za drva, alat, u njemu je bio “trap” za hranu....).

I za kraj.....

- Zahvaljujemo učiteljici Dijani što nas je upoznala s baštinom njezinog kraja jer smo tako naučili više o svom zavičaju.
- Zahvaljujemo OŠ Brod Moravice na marendi i domaćinstvu.
- Hvala učenicima koji su zajedno s nama proveli lijepe trenutke predstavljajući nam svoj zavičaj.

